

Výroční zpráva o činnosti Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity za rok 2021

I. Úvod

Pedagogická fakulta MU se musela v roce 2021 i nadále potýkat s důsledky pandemie COVID-19, což výrazně ovlivnilo řadu aktivit, které fakulta realizovala. V porovnání s předchozími lety proto fakulta uskutečnila velké množství akcí online prostřednictvím webinářů anebo online přenosů.

Na základě zkušeností s náročností online výuky se fakulta rozhodla založit audiovizuální studio a fakulta také pro toto studio zajistila personální obsazení a technické vybavení. Studio pomáhá vyučujícím s přípravou a zpracováním audio a video výstupů a také jim radí s možnostmi využití těchto materiálů ve výuce. Na podporu elektronické výuky fakulta také založila a průběžně rozvíjela portál pro učitele a studenty na podporu digitálního vzdělávání DigCompEdu, který napomáhá v orientaci v možnostech elektronické výuky. Pro zaměstnance PdF MU také vznikl cyklus online setkání s názvem "Inspirace on-line", ve kterém si zaměstnanci navzájem předávali zkušenosti s on-line výukou a sdíleli své poznatky.

Pro širokou veřejnost pak fakulta zavedla nový stálý cyklus webinářů s názvem Vzdělávací rozhledy, který nabízí pohledy odborníků na aktuální otázky spojené s pedagogikou a se školstvím.

V roce 2021 studovalo na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity 4 987 studentů a v případě přijímacího řízení do bakalářského studia dokonce zaznamenala fakulta rekordní zájem uchazečů, neboť počet přihlášek meziročně vzrostl o 17 %.

V roce 2021 došlo ke sjednocení podmínek realizace programů celoživotního vzdělávání na jednotlivých pracovištích. Fakulta aktualizovala pravidla pro vypisování kurzů a programů celoživotního vzdělávání, sjednotila termíny přijímacího řízení a provedla kontrolu obsahu s ohledem na platné akreditace. V roce 2021 bylo nabídnuto celkem 21 kurzů CŽV a 50 akreditovaných programů CŽV.

Fakulta se navzdory probíhající pandemii intenzivně věnovala rozvoji mezinárodní spolupráce s univerzitami v alianci EDUC. Nejvýznamnější akcí v oblasti zahraničních

vztahů byla mezinárodní konference členů představenstva organizace ETEN (European Teacher Education Network), do které se na pedagogické fakultě zapojilo 57 účastníků, z toho 36 ze zahraničí. Zahraniční účastníci pocházeli celkem z 10 zemí a z 24 univerzit.

Zásadní změnu v oblasti doktorského studia znamenalo otevření (Post)doktorandské školy PdF MU počátkem roku 2021. Škola zastřešuje široké spektrum aktivit pro doktorandy a postdoktorandy a pomáhá vytvářet inspirující výzkumnou komunitu.

Pedagogická fakulta se v roce 2021 zapojila do 80 projektů o objemu téměř 60 milionů Kč, z toho 47 projektů bylo výzkumných a 33 rozvojových. Zahájeno bylo například řešení projektu Vývoj a implementace pilotního designu školního vysvědčení: Inovace závěrečného hodnocení žáků základní školy ve vazbě na komplexní rozvíjející hodnocení, který směřuje k vytvoření nového typu školního vysvědčení obsahujícím prvky formativního hodnocení.

Rok 2021 byl také rokem, kdy probíhala intenzivní výstavba nové fakultní menzy v areálu fakulty Poříčí 7/9. Zahájení provozu menzy se uskutečnilo v dubnu roku 2022.

Stavba menzy v květnu 2021

Z významných ocenění udělených zaměstnancům fakulty lze zmínit Cenu Jihomoravského kraje za příspěví k věhlasu a dobrému jménu Jihomoravského kraje, kterou obdržel doc. PhDr. Jiří Poláček, CSc.

Mezi nejvýznamnější fakultní akce v tomto roce lze zařadit především přednášku Karla Habsbursko-Lotrinského na téma Ochrana kulturních památek lidstva před válečnými konflikty, úloha dnešního pedagoga a prezentace kulturního dědictví národů ve výuce.

Pozitivní ohlas učitelské veřejnosti pak vzbudilo vydání didaktických karet BEZRÁKOSKY, které přehlednou formou napomáhají učitelům řešit kázeňské problémy.

Přednáška Karla Habsbursko-Lotrinského

II. Studium

V roce 2021 studovalo na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity 4 987 studentů (k 31. 10. 2021), z toho 2 996 v bakalářských, 646 v magisterských a 1 345 v navazujících magisterských programech. V přijímacím řízení pro akademický rok 2021/2022 bylo evidováno 9 113 podaných přihlášek. Se zájmem se opakovaně setkala možnost prominutí přijímací zkoušky do bakalářských studijních programů pro talentované studenty střední školy a nejlepší absolventy bakalářských programů hlásící se do navazujícího magisterského studia. Mezifakultní studium se realizovalo ve vybraných kombinacích oborů ve spolupráci s ESF, FF, FSpS, FSS a PŘF MU.

Fakulta se také intenzivně věnovala problematice studijní neúspěšnosti. V průběhu roku probíhala spolupráce studijní poradkyně a garanta studijní úspěšnosti s katedrami na realizaci organizačních opatření (informační semináře, adaptační týdny) a na úrovni předmětů (posílení studijních opor, prerekvizity, zařazení v konkrétním semestru). Studijní úspěšnost byla také jedním z témat programových rad a vnitřních hodnocení. Proběhly také informační semináře pro studující, jejichž záznam je dostupný na [webu fakulty](#), a byly také realizovány 3 kulaté stoly s konzultantkami a konzultanty na katedrách. Během roku byla průběžně propagována činnost studijní poradkyně, a to na sociálních sítích, na setkáních se studujícími a na webových stránkách fakulty.

DOKTORSKÉ STUDIUM NA PDF MU

Studující doktorských studijních programů členěných na obory (kromě studujících programu Pedagogika, obor Sociální pedagogika) byli k 15. 7. 2021 převedeni do nových nástupnických studijních programů. Převod se netýkal studujících, kteří měli k 15. 7. 2021 odevzdanou disertační práci v archivu závěrečných prací v Informačního systému MU.

V doktorských studijních programech Didaktika cizího jazyka, Didaktika geografie, Jazyková a literární komunikace, Hudební teorie a pedagogika, Speciální pedagogika, Special Education, Školní pedagogika, School Pedagogy, Teorie výtvarné a galerijní pedagogiky studovalo k 31. 10. 2021 celkem 132 doktorandů a doktorandek, ze kterých bylo 117 z České republiky, 9 ze Slovenska, 2 z Velké Británie, 1 z Ruska, 1 z Mosambiku, 1 z Nigérie, 1 z Ománu.

V přijímacím řízení pro akademický rok 2021 bylo přihlášeno 27 uchazečů a uchazeček, z nichž bylo přijato 25 a zapsáno 25 zájemců o doktorské studium. Nejvíce uchazečů a uchazeček bylo z Jihomoravského kraje, ze zahraničních zájemců můžeme zmínit 1 uchazeče z Ománu.

Doktorské studium ukončilo státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce 11 absolventek a absolventů z oborů Teorie výtvarné a galerijní pedagogiky – 1, Pedagogika – 3, Didaktika cizího jazyka – 4, Speciální pedagogika – 3, většina z nich

– vzhledem k epidemiologické situaci – v hybridním režimu (fyzicky se zkoušky a obhajoby na fakultě účastnil doktorand/ka, předsedající komise, max. 1-2 členové komise, ostatní členové komise připojeni přes aplikaci MS Teams). Neúspěšně ukončilo studium v doktorských studijních programech 18 studujících, 10 z nich zanechalo studia písemným oznámením, osmi studujícím studium ukončeno pro nesplnění studijních povinností.

V roce 2021 podaly přihlášku ke státní rigorózní zkoušce 2 uchazečky, jedna na obor Učitelství francouzského jazyka pro ZŠ, druhá na obor Speciální pedagogika. Úspěšná byla jedna (Učitelství francouzského jazyka pro ZŠ).

AKREDITACE STUDIJNÍCH PROGRAMŮ

V roce 2021 byl Radě pro vnitřní hodnocení předložen návrh přeměny navazujícího magisterského studijního programu Sociální pedagogika a volný čas, který byl RVH vrácen k přepracování s doporučením zvážit změnu na profesní profil studijního programu.

Dále byl na RVH předložen záměr vzniku bakalářského studijního programu Education in Leadership, Diversity and Inclusion, který byl vrácen k přepracování s doporučením redefinovat cílovou skupinu, vyjasnit si celkový obsah programu včetně konceptu leadership a zvážit změnu názvu programu.

HODNOCENÍ STUDIJNÍCH PROGRAMŮ

V rámci procesu zajišťování kvality prošlo v roce 2021 vnitřním hodnocením 14 pregraduálních programů: Dějepis se zaměřením na vzdělávání, Učitelství dějepisu pro ZŠ, Hudební výchova se zaměřením na vzdělávání, Učitelství hudební výchovy pro ZŠ, Logopedie (bakalářské studium), Logopedie (navazující magisterské studium), Speciální pedagogika (bakalářské studium), Speciální pedagogika (navazující magisterské studium), Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání, Speciální pedagogika pro učitele základních a středních škol, Technická a informační výchova se zaměřením na vzdělávání, Učitelství technické a informační výchovy pro ZŠ, Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání, Učitelství výchovy ke zdraví pro ZŠ. Programy byly hodnoceny sedmi hodnotícími panely. Výstupem hodnocení byly plány rozvoje pro každý studijní program s doporučeními pro rozvoj programu na následující pětileté období.

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Sjednocení podmínek realizace programů celoživotního vzdělávání na jednotlivých pracovištích fakulta aktualizovala pravidla pro vypisování kurzů a programů celoživotního vzdělávání, sjednotila termíny přijímacího řízení a provedla kontrolu obsahu s ohledem na platné akreditace. V roce 2021 bylo celkem nabídnuto 21 kurzů CŽV, z toho 18 bylo realizováno, dále bylo nabídnuto 50 akreditovaných programů CŽV, z toho 28 bylo realizováno

Centrum celoživotního vzdělávání PdF MU v roce 2021 zajistilo získání celkem 14 akreditací programů v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, z toho u 9 programů byla akreditace prodloužena, 5 programům byla udělena akreditace nově.

V rámci přijímacího řízení bylo přijato celkem 442 uchazečů, z toho 384 uchazečů se zapsalo a zahájilo své studium. Vysoký zájem zaznamenal zejména program Studium v oblasti pedagogických věd se zaměřením na přípravu učitelů na 2. stupni ZŠ a učitelů SŠ, ve kterém si účastníci mohou doplnit učitelskou kvalifikaci.

Pro širokou veřejnost zavedla fakulta nový, stálý cyklus webinářů s názvem Vzdělávací rozhledy, který nabízí pohledy odborníků na aktuální otázky spojené s pedagogikou a se školstvím. Na tyto krátké on-line webináře, které jsou pro zájemce přístupné i ke zpětnému shlédnutí na sociálních sítích, pak navazují kurzy, ve kterých se zájemci mohou v dané problematice dále vzdělávat.

V roce 2021 jsme nabídli pedagogickým pracovníkům i široké veřejnosti celkem 22 kurzů, přičemž 19 z nich se podařilo zrealizovat. Celkem 8 kurzů (6 online a 2 prezenční) bylo finančně podpořeno z příspěvku MŠMT (Ukazatel I). Mezi online témata, která v postcovidové době byla ze strany pedagogických pracovníků vyhledávána nejvíce, patřila např: Formativní hodnocení podporující učení žáků, Vedení třídy, Sebepoškozování u dětí a mladistvých v pedagogické praxi, Práce se žáky s psychosomatickými obtížemi atd. Z kontaktních kurzů jsme pak realizovali Metodiku hry na ozvučné trubice BOOMWHACKERY a Specifika vzdělávání žáka s odlišným mateřským jazykem.

III. Internacionalizace

V roce 2021 nabízela fakulta jeden bakalářský a jeden navazující magisterský cizojazyčný studijní program. V roce 2021 došlo v oblasti propagace těchto programů zejména k přepracování příslušné sekce na webu fakulty. Především byl nově vytvořen detailní [průvodce přijímacím řízením](#) pro cizojazyčné studující.

V roce 2021 pokračovala tendence ve snižování počtu příjíždějících i vyjíždějících studentů v rámci mobilních výměn. Důvodem byla stále probíhající pandemie COVID-19 a s ní spojené cestovní restrikce. Fakulta přijala 41 zahraničních studentů a snížil se i počet domácích studentů, kteří absolvovali zahraniční studijní nebo pracovní pobyt, a to na 103 studentů. Akademičtí pracovníci i studenti se však nadále zapojují do internacionalizačních aktivit a přispívají ke zkvalitňování mezinárodního prostředí, zejména prostřednictvím online kurzů a COIL kurzů za účasti zahraničních i domácích studentů. V souvislosti s restrikcemi způsobenými epidemií COVID-19 však nebylo možné realizovat některé aktivity určené jak domácím, tak příjíždějícím studentům, například akce Erasmus nights, kde zahraniční studenti představují své země a univerzitu.

Fakulta se i nadále soustředí na spolupráci se zahraničními partnery: díky bilaterálním dohodám s Chaoyang University of Technology na Tchaj-wanu, McLennan Community College v USA a Hong-Kong Educational University v Hong-Kongu, mají studenti možnost vycestovat na výměnné pobyty mimo klasický program Erasmus+. V souvislosti s epidemií Covid-19 však někteří z výše uvedených partnerů nebyli schopni přijímat naše studenty na výměnné pobyty (McLennan Community College). Fakulta tuto absenci možnosti vycestovat do USA nahradila mobilitou 2 studentů na partnerské univerzity MU, Juniata College a Edgewood College. S přechodem systému mobility na platformu Erasmus without Paper nebyla v roce 2021 uzavřena žádná nová smlouva v programu Erasmus+. Fakulta však v rámci nové platformy pracuje na nových kontraktech, které budou uzavřeny v roce 2022. Stále intenzivně probíhá spolupráce se strategickými partnery PdF MU – Kirchliche Pädagogische Hochschule KPH (Rakousko), Hague University of Applied Sciences (Nizozemí) a JAMK (Finsko) a nově také s University of Agder v Norsku a UCL University College v Dánsku. Odchod Velké Británie z EU naopak komplikuje spolupráci s Bishop Grosseteste University (Velká Británie). Samotná strategická spolupráce je zaměřena na oblasti inovace v internacionalizaci oborů, plánování a realizaci krátkodobých výměnných pobytů studentů i akademiků a projektová spolupráce se zaměřením na udržitelný rozvoj a globální kompetence ve vzdělávání.

Příležitostí pro rozšiřování internacionalizačních kompetencí zaměstnanců i studentů fakulty byl cyklus seminářů zahraničních odborníků, přinášející poznatky a zkušenosti ve vzdělávání z rozličných jazykových a kulturních perspektiv (mezi přednášející patřili např. Luiza Czajkowska, Scott Waring, Matthias Hardt, Astrid Leithner, Stojan Konstanjevec a další).

V termínu 23. – 25. 9. 2021 se na půdě Pedagogické fakulty uskutečnila mezinárodní konference organizace ETEN (The European Teacher Education Network), ETEN ECO-TIG Leading Meeting. Konference se zúčastnilo 57 účastníků, z toho 36 ze zahraničí.

Konference ETEN

V rámci internacionalizace prostředí fakulty (Internationalisation at home) bylo realizováno 12 COIL (Collaborative Online International Learning) kurzů s partnerskými univerzitami v alianci EDUC a v mezinárodní síti ETEN. Nejvýznamnějším byl COIL Project at Primary Education vedený dr. Vystrčilovou (Katedra Primární pedagogiky) a Pietrem Borenmansem (Karel de Grote University of Applied Science) s 16 účastníky (8 PdF MU, 8 KdG). Tato virtuální projektová spolupráce studentů bude pokračovat fyzickou mobilitou všech účastníků v Brně a Antverpách v roce 2022. COIL kurzů se celkem zúčastnilo přes 100 domácích a 70 zahraničních studentů. Pod vedením vyučujících Pedagogické fakulty a univerzit zahraničních partnerů studující v mezinárodních týmech vytvářeli a řešili skupinové projekty na témata inkluzivní vzdělávání, globalizace a sociální rovnost, mezikulturní perspektiva na výuku cizích jazyků, systémy vzdělávání v různých zemích apod. Cílem bylo posilovat interkulturní a globální kompetence studujících. Vyučující realizující COIL kurzy a další internacionalizační aktivity v domácím prostředí prezentovali zkušenosti s virtuální a COIL výukou na fakultní konferenci "Praxe v internacionalizaci" dne 25. 1. 2022

Prostřednictvím učitelských mobilit a s cílem prohlubovat partnerskou spolupráci navštívili Pedagogickou fakultu MU Andrzej Charciarek (Silesian University Katowice), Lukáš Švaňa (UNIPO, Prešov), Mathias Hardt (Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, Lipsko), Stojan Konstanjevec (University of Ljubljana, Ljubljana).

Dílčím vyústěním strategie internacionalizace kurikul a prostředí fakulty byla příprava nového studijní programu v anglickém jazyce Education for Diversity and Inclusion, který bude po schválení RVH akreditován.

IV. Věda a výzkum

VĚDECKÁ RADA PdF MU

V kalendářním roce 2021 se uskutečnila čtyři jednání VR PdF MU, z nichž tři proběhla v plánovaném období, tj. per rollam (15. – 22. 2. 2021, 16. – 25. 4. 2021, 8. – 13. 12. 2021) a jedno v reálném čase (18. 5. 2021).

V únorovém hlasování byla schválena změna garanta navazujícího magisterského studijního programu Učitelství českého jazyka a literatury pro základní školy (na funkci garantky ze zdravotních důvodů rezignovala doc. PhDr. Jana Marie Tušková, Ph.D., a schválen doc. PhDr. Jiří Poláček, CSc.), změna garantky bakalářského studijního programu Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání (na funkci garantky ze zdravotních důvodů rezignovala doc. PhDr. Jana Marie Tušková, Ph.D., a schválena PhDr. Ivana Kolářová, CSc.), vědeckou radou byla vzata na vědomí zpráva o průběhu DSP v akademickém roce 2019/2020, zpráva o přijímacím řízení do DSP se zahájením studia na podzim 2020 a na jaře 2021, byli schváleni školitelé pro nově přijaté doktorandy a složení habilitačních komisí pro řízení v oboru Pedagogika (dr. Svobodová) a v oboru Didaktika cizího jazyka (dr. Besedová).

Na dubnovém jednání v plánovaném období byl schválen návrh přeměny navazujícího magisterského programu Sociální pedagogika a volný čas, bylo odsouhlaseno nové znění Směrnice PdF MU – Zásady habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na PdF MU, jehož záměrem bylo uvedení textu tohoto předpisu do souladu s aktualizovanou směrnicí MU s účinností od 1. 1. 2021 č. 7/2017 Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem ve znění, schválena byla změna školitele v DSP Pedagogika, obor Sociální pedagogika a noví odborníci pro státní závěrečné zkoušky.

Dne 18. května 2021 proběhlo zasedání VR PdF MU hybridní formou v reálném čase prostřednictvím aplikace MS Teams. Byl projednán návrh Strategického záměru PdF MU na léta 2021–2028 a plán jeho realizace na rok 2021, byli schváleni odborníci pro státní závěrečné zkoušky a změna garantů studijních programů z důvodu náhlého úmrtí původního garanta prof. PhDr. Jaroslava Vaculíka, CSc.: bakalářského SP Dějepis se zaměřením na vzdělávání, pro který byl novým garantem schválen PhDr. Jiří Mihola, Ph.D., a navazujícího magisterského SP Učitelství dějepisu pro základní školy, kde byl novým garantem schválen prof. PhDr. Petr Kaleta, Ph.D. Úspěšně proběhlo habilitační řízení v oboru Pedagogika Mgr. Dušana Klapka, Ph.D., odborného asistenta Katedry sociální pedagogiky PdF MU.

Prosincové jednání v plánovaném období schválilo změnu garanta bakalářského studijního programu Logopedie (namísto PhDr. Mgr. Petra Kopečného, Ph.D., který ukončil pracovní poměr na PdF MU, bylo schváleno jmenování PhDr. Lenky Doležalové, Ph.D.). VR vzala na vědomí zprávu o průběhu DSP v akademickém roce 2020/2021, zprávu o přijímacím řízení do DSP se zahájením studia na podzim 2021 a schválila školitele nově přijatých doktorandů a doktorandek, podobně jako změny

školitelů pro DSP Didaktika geografie a Jazyková a literární komunikace. VR PdF MU schválila změnu složení OR DSP Didaktika geografie a Geography Education: namísto zemřelého prof. Wiktora Osucha byla schválena členkou OR doc. Danuta Piróg z Pedagogical University, Cracow. Schváleno bylo rozšíření OR Jazyková a literární komunikace o doc. PhDr. Davida Kroču, Ph.D., z Katedry českého jazyka a literatury PdF MU vzhledem k jeho odbornému zaměření na problematiku současného dramatu, divadla a uměleckého přednesu, a OR Pedagogika, oborů Sociální pedagogika a Sociální pedagogika (angl.) o doc. Mgr. Dušana Klapka, Ph.D., z Katedry sociální pedagogiky PdF MU s odborným zaměřením na sociální pedagogiku. Schválena byla i změna garanta doktorských studijních oborů Sociální pedagogika a Sociální pedagogika (angl.): namísto doc. Mgr. et Mgr. Kateřiny Vlčkové, Ph.D., která byla pověřena touto funkcí po odstoupení doc. Šípa pouze na přechodné období k zajištění nezbytných činností pro zdárný chod doktorského studia, byl odsouhlasen nový garant uvedených doktorských studijních oborů doc. Mgr. Dušan Klapko, Ph.D., a to s účinností od 1. ledna 2022. Schváleni byli noví odborníci pro státní závěrečné zkoušky a pro státní rigorózní zkoušky. VR PdF MU vzala na vědomí informaci o zastavení habilitačních řízení PhDr. Petry Besedové, Ph.D., z Katedry německého jazyka literatury PdF UHK v oboru Didaktika cizího jazyka, a RNDr. Hany Svobodové, Ph.D., z katedry geografie PdF MU v oboru Pedagogika, zpětvzetím návrhů uchazečkami.

PODPORA VĚDY A VÝZKUMU

V roce 2021 fakulta podpořila jako každoročně kvalitní publikování a přípravu výzkumných projektů formou Strategie podpory publikování a výzkumu na PdF MU s těmito programy:

- Podpora publikování v renomovaných mezinárodních časopisech evidovaných v databázích WoS či Scopus (bylo podpořeno vydání 3 článků),
- Podpora vydání mimořádně kvalitní / náročné odborné knihy (program nebyl v roce 2021 žádným autorem využit),
- Podpora vydání odborné knihy (5 knih),
- Podpora vydání kvalitní publikace s vysokou společenskou relevancí (2 knihy).
- Podpora přípravy výzkumných projektů předkládaných grantovým agenturám

Již tradičně vyhlášené výběrové řízení pro uchazeče a uchazečky o příspěvek na přípravu kvalifikačních řízení, které je zaměřeno na podporu realizace zahraniční stáže, nemohlo být z důvodů pandemických opatření využito.

S účinností od 24. května 2021 byla zveřejněna směrnice PdF MU č. 2/2021 Zásady habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity, která zajistila soulad fakultní normy s aktualizovanou směrnicí

MU č. 7/2017 Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem ve znění s účinností od 1. 1. 2021

KONFERENCE

V kalendářním roce 2021 fakulta (spolu)pořádala celkem 20 konferencí, z nichž mnohé kvůli pandemickým opatřením proběhly online formou či hybridně. Šest konferencí bylo vědeckých, z nichž dvě byly mezinárodní ve smyslu definice MŠMT (alespoň jeden zahraniční řečník a všechny příspěvky lokalizované do alespoň jednoho z následujících jazyků – angličtina, francouzština, němčina, nebo do jazyka vlastního oborového zaměření dané konference, např. pro filologické obory).

- Fórum kinantropologie 2021: vzdělávání v kinantropologii
- Kurt Gödel Day 2021 (KGD2021) with Czech Gathering of Logicians 2021 (CGL2021) (mezinárodní)
- Ninth Brno Conference on Linguistics Studies in English: Patterns and variation in English language discourse (mezinárodní)
- Pásmo k 90. narozeninám dr. Jana Balhara
- Vladislav Vančura v literárním kontextu 20. století
- Život ve zdraví 2021

Dále PdF MU (spolu)pořádala 14 konferencí studentských / doktorandských či určených pro odbornou veřejnost:

- Aspects of education in the 21st century
- Babi, dědo slyšíme se? Podzim života
- Brno Art Week 2021
- Doktorandská konference studentů pedagogické fakulty MU 2021
- Doktorandské kolokvium katedry výtvarné výchovy
- ETEN (The European Teacher Education Network) ECO-TIG Leader Meeting Brno 2021
- Festival Z kopce 2021
- Musica viva in schola
- Studentská konference Katedry ruského jazyka a literatury
- Učení a vyučování cizím jazykům ve výzkumu
- Učím pro změnu: Komplexní rozvíjející hodnocení. Konference pro učitele

- XIII. studentská vědecká konference Katedry českého jazyka a literatury
- XV. konference doktorského studijního programu Speciální pedagogika: Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 2021
- XVIII. Studentská konference s biologickou, ekologickou a geologickou tematikou

V. Ocenění zaměstnanců a studujících fakulty

V roce 2021 obdrželi studující a zaměstnanci fakulty řadu ocenění. Doc. PhDr. Jiří Poláček, CSc., (katedra českého jazyka a literatury) získal Cenu Jihomoravského kraje za příspěvní k věhlasu a dobrému jménu Jihomoravského kraje, a to za kulturní aktivity.

Při příležitosti udělování cen Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského úspěšným vítězům a laureátům předmětových soutěží byla oceněna RNDr. Hana Svobodová, Ph.D., (katedra geografie) pamětním listem za činnost pro zeměpisnou olympiádu.

PhDr. Mgr. et Mgr. Jitka Slaná Reissmannová, Ph.D., (katedra tělesné výchovy a výchovy ke zdraví) dostala od mezinárodního centra klinického výzkumu Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně certifikát za dlouhodobou spolupráci na vývoji programu HOBIT, který dětem předává informace o prevenci mozkové mrtvice a srdečního infarktu.

Cenu MUNI Scientist 2021, která je udělována za špičkové výsledky a významné počiny v oblasti výzkumu, získala doc. Mgr. Olga Dontcheva-Navrátilová, Ph.D., (katedra anglického jazyka a literatury) za publikaci *Persuasion in Specialised Discourses*, jež je první studií nabízející komplexní srovnávací analýzu persvazivních strategií a jejich jazykových realizací v anglických a českých odborných diskurzích, a doc. PaedDr. Hana Stehlíková Babyrádová, Ph.D., (katedra výtvarné výchovy) za publikaci *Connection – Contact – Community. Permanent on-line in Education of Art* – zabývá se potřebou využití postprodukce jako tvůrčího principu nejen ve výtvarném umění, ale i v pedagogice.

Doc. Stehlíková Babyrádová přebírá cenu MUNI Scientist 2021

Masarykova univerzita v roce 2021 poprvé udělovala MUNI Innovation Awards za výjimečné inovační počiny. Získala ji doc. RNDr. Alena Žáková, Ph.D., (katedra biologie PdF MU a Ústav experimentální biologie PřF MU) za dlouhodobý výzkum onemocnění lymeská borelióza a jejího dopadu na společnost, související mediální a další významnou osvětovou činnost směrem k laické i odborné veřejnosti včetně přímé spolupráce s pacienty s lymeskou boreliózou – zejména v případě chronických obtížně léčitelných forem. Totéž ocenění získal Mgr. Miroslav Jurčík (student doktorského studijního programu Školní pedagogika) za karty BEZRÁKOSKY, které vznikly jako didaktická pomůcka pro studenty učitelství PdF MU, a dnes slouží i učitelům v praxi. Nedostatečná podpora studentů učitelství a začínajících pedagogů v oblasti řešení kázně je jedním z problémů, kterým pedagogická obec musí čelit. Cílem pomůcky je poskytnout konkrétní nástroje, které mohou jednoduše pomoci v problematických situacích.

Cenu rektora MU za významný umělecký počín obdržel Mgr. Petr Kamenický, Ph.D., (katedra výtvarné výchovy) za umělecký koncept sestavy výtvarných exponátů pro nově upravený prostor foyer rektorátu, za získání dalších děl předních umělců do univerzitní sbírky a jeho autorskou výstavu v galerii ostravské Fakulty umění GAFU. Cenu rektora pro vynikající pedagogy v oblasti společenských a humanitních věd získala Mgr. Irena Hůlková, Ph.D., (katedra anglického jazyka a literatury) za výuková videa zveřejněná na YouTube kanálu a Instagramu zaměřená na výslovnost, jež byla určena nejen studentům, ale i nejširší veřejnosti.

Cenu prorektorky za excelentní výsledky v doktorském studiu získali v prosinci 2021 Mgr. et Mgr. Adam Franc, Ph.D. (školitel prof. PaedDr. Radek Horáček, Ph.D.) a Mgr. Ing. Eva Ellederová, Ph.D. (školitel prof. PhDr. Tomáš Janík, Ph.D.).

CENA DĚKANA PEDAGOGICKÉ FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY

Cena děkana za výjimečnou učebnici, výjimečný e-learningový kurz

- PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D., Sheri Leigh Kingsdorf, Ph.D., Mgr. Vendula Malaníková, doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D., M.Sc., Mgr. Tullia Sychra Reucci a PhDr. Helena Vaňurová, Ph.D., M.Sc. (Institut výzkumu inkluzivního vzdělávání PdF MU) za kurz Aplikované behaviorální analýzy pro začátečníky. Online kurz pro rodiče a pečující o osoby s poruchami autistického spektra.

Cena děkana za příkladnou pedagogickou práci, výjimečný projekt

- MgA. Bc. Marta Kovářová, Ph.D. (Katedra výtvarné výchovy PdF MU) za zajímavě a tvořivě zpracovaný výukový program Hynkovy lapálie – elektronický výukový semestrální program.

Cena děkana za významný tvůrčí čin zaměstnanců

- doc. Mgr. Olga Dontcheva-Navrátilová, Ph.D., doc. Mgr. Martin Adam, Ph.D., doc. PhDr. Renata Povolná, Ph.D. a Mgr. Radek Vogel, Ph.D. (Katedra anglického jazyka a literatury PdF MU) za odbornou publikaci *Persuasion in Specialised Discourses*.
- Mgr. et Mgr. David Havelka, Ph.D. (Katedra psychologie PdF MU) za odbornou monografii *STEPS – Skupinový terapeuticko-edukační program pro sourozence dětí s autismem*. Publikace je věnována popularizaci tématu autismu.

Cena děkana za významný tvůrčí čin studentů

- Mgr. Tomáš Maleček (Katedra historie PdF MU) za diplomovou práci *Padesátiletá historie Divadla Jára Cimrmana*. V práci je zpracováno oblíbené téma Divadla Jára Cimrmana. Autorovi se podařilo zpracovat téma komplexně, nicméně nově a neotřele. Práce vznikla především na bázi orální historie díky vzpomínkám členů divadla.
- Bc. Kateřina Prášilová (Katedra geografie PdF MU) za bakalářskou práci *Šok začínajících učitelů ze vstupu do praxe: přehledová studie*. Práce je zpracována na vysoké úrovni převyšující běžný standard bakalářské práce. Téma práce je aktuální, je věnováno začínajícím učitelům. V práci autorka navrhuje strategie udržení začínajících učitelů v praxi, a to směrem k učitelům, uvádějícím učitelům i vedení škol.
- Bc. et Bc. Kateřina Václavková (Katedra primární pedagogiky PdF MU) za bakalářskou práci *Homogenní a heterogenní třídy v mateřské škole*. Práce je zpracována na vysoké úrovni převyšující běžný standard bakalářské práce. Autorka se věnovala problematice věkově homogenního a heterogenního uspořádání tříd v mateřské škole. V práci je zpracován bohatý kontext zahraniční tvorby k tématu.
- Mgr. Tereza Švandelíková (Katedra francouzského jazyka a literatury PdF MU) za diplomovou práci *L'enseignement du FLE en ligne*. Autorka ve své práci zpracovala ucelený soubor francouzsko-českých autokorektivních cvičení pro

úroveň A1. Vytvořila tak ojedinělý materiál, který je použitelný pro zájemce z řad široké veřejnosti.

- Mgr. Veronika Kaplanová (Katedra českého jazyka a literatury PdF MU) za diplomovou práci Využití vybraných moderních technologií v distanční výuce českého jazyka pro žáky 2. stupně ZŠ. Autorka ve své práci zpracovala přístupy k distanční výuce ve výuce českého jazyka na 2. stupni ZŠ. Systematizovala nástroje, které je možné k distanční výuce využít a analyzovala jejich výhody a nevýhody. Přinesla tak cenný přehled pro učitele (nejen) českého jazyka, ve kterém se mohou inspirovat i v případě standardně vedené výuky.
- Bc. Anna Koničková (Katedra ruského jazyka a literatury PdF MU) za bakalářskou práci Ruská fonetická transkripce v učebnicích pro základní školy. Práce je věnována fonetické transkripci v učebnicích ruského jazyka. Učebnice byly analyzovány a využití fonetické transkripce porovnána. Součástí práce jsou pracovní listy vhodné pro využití ve výuce. Ojediněným výstupem je autorská desková hra Ruské hlásky hrou.
- Mgr. David Košatka (Katedra sociální pedagogiky PdF MU) za diplomovou práci Zažíváme krizi vědění? Role sociální pedagogiky v období epistemologického populismu a ontologické nejistoty. Autor ve své práci popisuje transformaci současného informačního prostoru, fenomény, které vznikají na rozhraní digitálního a fyzického světa a diskutuje možnosti v oblasti lidsko-technologických interakcí. Svým zpracováním práce vysoce převyšuje standard prací tohoto typu.

Cena děkana za významný umělecký čin

- Mgr. Eliška Lomičová (Katedra výtvarné výchovy PdF MU) za autorskou knihu *Fragile, handle with care*. Autorská kniha *Fragile, handle with care* je součástí praktické umělecké části diplomové práce Mgr. Elišky Lomičové Takovou si tě budu pamatovat. Autorská kniha čtenáře zaujme neotřelým způsobem zpracováním i svým obsahem. Na knihu jsou ohlasy i mimo Masarykovu univerzitu.

Cena děkana za humanitární a sociální činnost

- Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D. (Katedra psychologie PdF MU) za pomoc s organizací příměstských prázdninových táborů pro děti z oblasti zasažené tornádem, metodickou podporu a konzultační činnost, síťování pomáhajících organizací, zajišťování psychologických intervencí a preventivních aktivit a popularizační aktivity k problematice zvládnání traumatického stresu. Podpora přetrvává i v současnosti v podobě koncipování programu komplexní podpory žákům, učitelům a rodičům v postižené oblasti.

VI. Projektová činnost

Pedagogická fakulta realizovala své aktivity v roce 2021 v 80 projektech o objemu téměř 60 milionů Kč, z toho v 47 projektech výzkumných a 33 rozvojových. Oproti předchozím rokům došlo ke snížení počtu rozvojových projektů, což bylo způsobeno ukončením institucionálního programu pro veřejné vysoké školy FRMU v roce 2020. Tento program byl v minulých letech zastoupen velkým počtem projektů menšího rozsahu.

Další příčinou poklesu realizovaných rozvojových projektů bylo končící sedmileté programové období operačních programů EU pro roky 2014–2020, což se v roce 2021 projevilo cca 15% poklesem celkového objemu projektových finančních zdrojů fakulty způsobeným končícími projekty OP VVV (v r. 2020 tvořily zdroje z OP VVV téměř 50 % celkových projektových finančních zdrojů fakulty, v roce 2021 už jen 20 %). Na utlumení projektových aktivit se i nadále podepisovala probíhající pandemie COVID-19, kdy velká část finančních prostředků určených zejména na mobility studentů a akademických pracovníků byla z důvodu nemožnosti vycestovat operativně přesunuta do fondů fakulty a bude využita v následujícím roce.

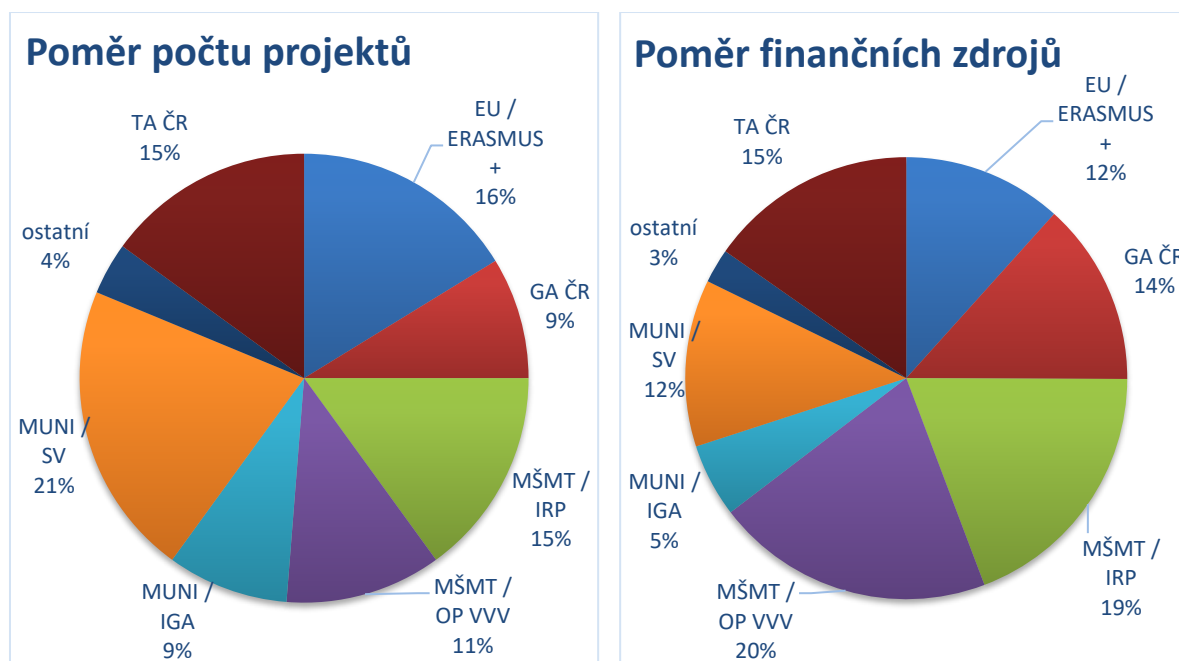
Rok 2021 představoval pro Pedagogickou fakultu MU naopak nárůst v počtu výzkumných projektů, za kterým stojí i nová grantová soutěž vypsána Interní grantovou agenturou Masarykovy univerzity (IGA MU) pro studenty doktorského studia za účelem posílení internacionalizace a zvýšení předpokladů k výkonu výzkumné činnosti. Tato soutěž tak významně doplnila financování studentského výzkumu formou specifického vysokoškolského výzkumu (SV), který byl na fakultě zastoupen celkem 17 projekty.

Pedagogická fakulta byla nadále úspěšná v realizaci národních výzkumných projektů, a to konkrétně 7 projektů Grantové agentury ČR (GA ČR) v oblasti základního výzkumu a 12 projektů Technologické agentury ČR (TA ČR) v oblasti výzkumu aplikovaného. Druhým rokem pokračovala rovněž realizace projektu OP VVV „Rozvoj lidských zdrojů a dalších strategických oblastí pro podporu výzkumu na MU“ v rámci kterého se podařilo fakultě v dubnu 2021 získat od Evropské komise prestižní ocenění „HR Award“.

Mezinárodní projekty byly na Pedagogické fakultě reprezentovány především programem Erasmus+. Konkrétně se jednalo o 12 projektů podprogramu Strategická partnerství, který se zaměřuje na sdílení a výměnu zkušeností a inovací mezi organizacemi působícími v oblasti vzdělávání, a o jeden projekt podprogramu Podpora politických reforem, který má za cíl zvýšit účast nedostatečně zastoupených skupin na mobilních programech Erasmus+ sociální integrací studentů ze znevýhodněných prostředí. V roce 2021 došlo k završení tříletého projektu na podporu zahraniční rozvojové spolupráce s ukrajinskými univerzitami.

Do budoucna bude fakulta mimo jiné cílit na další projektová příležitosti v nově schvalovaném navazujícím Operačním programu Jan Amos Komenský (OP JAK) nebo připravovaném národním programu TAČR Sigma.

Struktura projektového portfolia PdF MU v roce 2021

VII. Knihovna a ediční centrum

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA PDF MU

Knihovna v roce 2021 poskytovala profesionální knihovnické služby a informační podporu pro studijní, pedagogickou, vědecko-výzkumnou činnost.

V oblasti vzdělávání knihovna, kromě předmětu Seminář informačních dovedností, nabízí různé vzdělávací semináře zaměřeny zejména na práci s elektronickými informačními zdroji, a citacemi.

Knihovna byla zapojena do projektu Obalkyknih.cz a projektu Moravské zemské knihovny Česká knihovna. Dále knihovna spolupracovala na projektu Revize a harmonizace lokálních záhlaví v Souborném katalogu MU s bází Národních autorit ČR a jejich kooperativní tvorba. I v roce 2021 spolupracovala knihovna na e-prezenčce, služba pro online přístup studijní literatury z knihoven Masarykovy univerzity.

Knihovna ve spolupráci s CIT zajišťuje licence k softwaru Grammarly, nástroj na korekturu písemného projevu v anglickém jazyce.

Knihovna v roce 2021 v číslech

Přírůstky: 2 561

Počet předplácených periodik: 108

Počet aktivních uživatelů knihovny: 3 842

Počet registrovaných externistů a veřejnosti: 253

Počet knihovních jednotek: 137 587

Celkový počet výpůjček: 83 864

Počet prvních výpůjček: 28 089

Počet prodloužení: 55 775

ÚSEK EDIČNÍCH ČINNOSTÍ PDF MU

Úsek edičních činností fakulty se v roce 2021 realizoval vydáváním odborných monografií (v rámci edičních řad či jednotlivě mimo edice), publikací, sborníků v tištěné i v elektronické podobě. Úsek edičních činností se taky podílí na spolupráci časopisů vydávaných PdF MU.

Na vydávání titulů spolupracuje s univerzitním Nakladatelstvím MUNIPRESS.

Úsek edičních činností podporuje vědu a výzkum taky poskytováním pomoci při zakládání a správě identifikátoru ORCID a DOI.

PdF MU vydala v roce 2021 celkem 39 knižních titulů v tištěné i elektronické podobě.

Tituly v roce 2021 v číslech:

Monografie: 25 (18 tisk; 7 e-publikace)

Sborníky: 3 (0 tisk; 2 e-publikace; 1 CD)

Učebních texty: 9 (4 tisk; 5 e-publikace)

Účelové publikace: 2 (1 tisk; 1 e-publikace)

Celkem tedy 39 publikací.

Odborné časopisy vydávané fakultou: 7

VIII. Akademický senát PdF MU

Akademický senát zasedal v roce 2021 celkem sedmkrát. Zasedání 1. 6. 2021 bylo prvním zasedáním nově zvoleného senátu. Předsedou akademického senátu byl podruhé zvolen doc. Mgr. Martin Adam, Ph.D. z katedry anglického jazyka a literatury. Předsedkyní komory akademických pracovníků byla zvolena doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. z katedry pedagogiky a předsedou studentské komory se stal Bc. et Bc. Dominik Levíček, student navazujícího magisterského programu Speciální pedagogika.

První zasedání nově zvoleného akademického senátu

KOMORA AKADEMICKÝCH PRACOVNÍKŮ

doc. Mgr. Martin Adam, Ph.D.
doc. RNDr. Jaroslav Beránek, CSc.
doc. Mgr. Petr Hala, Ph.D. et Ph.D.
Mgr. Petr Kamenický, Ph.D.
doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.
Mgr. et Mgr. Marek Lollok, Ph.D.
doc. Mgr. Petr Najvar, Ph.D.
Mgr. Anastasija Sokolova, Ph.D.
Mgr. Jiří Šibor, Ph.D.
Mgr. Jaroslav Vrbas, Ph.D.
Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.
PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

STUDENTSKÁ KOMORA

Bc. Michal Bezůšek

Karel Frnka

Mgr. et Mgr. et Mgr. Bc. Lucie Hájková

Bc. et Bc. Dominik Levíček

Bc. Eliška Maršíková

Michaela Skalníková

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová

Filip Versteeg

Bc. Ondřej Voráč

Dominik Justin Zelinka

Mgr. Pavla Žáková

IX. Významné akce

Během celého roku se zaměstnanci i studující fakulty zapojovali do dobrovolnické činnosti. Zejména šlo o doučování dětí ze sociálně znevýhodněných skupin, včetně účasti na letní škole doučování, a o pomoc oblastem zdevastovaným tornádem. Během letních prázdnin se fakulta ve spolupráci s Parlamentem ČR a Odborným svazem pracovníků zemědělství a výživy se PdF MU podílela na organizaci tábora v Dětrichově pro děti z obcí na jižní Moravě, které byly zasaženy tornádem.

Fakulta také vydala didaktické karty BEZRÁKOSKY, jejichž křest se uskutečnil pomocí [online přenosu](#) 4. 3. 2021. Karty přehlednou formou napomáhají učitelům řešit kázeňské problémy.

Katedra výtvarné výchovy se i v roce 2021 výrazně podílela na organizaci Brno Art Week, který proběhl v dubnu a který vzhledem k omezujícím opatřením proběhl především online formou.

V dubnu 2021 díky aktivitě zaměstnanců z katedry tělesné výchovy a výchovy ke zdraví vznikla komunita osob se zájmem o zdravý životní styl Pohni Pajdákem!, která v průběhu roku pořádala řadu sportovně zaměřených akcí. Katedra tělesné výchovy a výchovy ke zdraví také byla spolupořadatelem Akademického mistrovství České republiky 2021 v paddleboardingu, které se uskutečnilo 27. srpna 2021 na Brněnské přehradě.

V září roku 2021 se katedra biologie a katedra fyziky, chemie, a odborného vzdělávání zúčastnily Festivalu vědy s JMK 2021, který se uskutečnil na Letním koupališti Riviéra za velkého zájmu veřejnosti.

Katedra fyziky, chemie, a odborného vzdělávání na Festivalu vědy s JMK 2021

Po přetržce způsobené pandemií COVID-19 se v listopadu uskutečnilo ocenění pátého ročníku Ceny pro vynikajícího absolventa PdF MU – Pedagog roku 2021. Oceněno bylo následujících pět absolventů fakulty:

- Mgr. Olga Novotná – Základní škola Brno, Vejrostova 1 příspěvková organizace, oceněná v kategorii – učitelka prvního stupně, učitelka mateřské školy
- Mgr. Petra Mendlová – Základní škola Brno, Horácké náměstí 13, příspěvková organizace, oceněná v kategorii – učitelka prvního stupně, učitelka mateřské školy
- Mgr. Alena Uhříčková – Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace, oceněná v kategorii – pedagog volného času, vychovatel ve školní družině, asistent pedagoga, speciální pedagog, sociální pedagog a další pedagogické – neučitelské profese
- Mgr. Ondřej Krahulec – Základní škola a mateřská škola Husova 17, Brno, oceněný v kategorii – učitel druhého stupně, učitel střední školy
- Mgr. Jan Slanina – Integrovaná střední škola automobilní Brno, příspěvková organizace, oceněný v kategorii – učitel druhého stupně, učitel střední školy

Předávání cen Pedagog roku 2021

Pro zaměstnance se díky zmírnění protiepidemických opatření podařilo ve druhé polovině roku zorganizovat prezenčně akci Zahájení akademického roku 2021/2022. Formou online přenosu se pak uskutečnila v březnu akce Traditio lampadis – oslavy Dne učitelů na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity, kterou zahájili děkan fakulty doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D., a rektor univerzity prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D. Následovala pak přednáška emeritního profesora Masarykovy univerzity Vladislava Navrátila a záznam Koncertu Katedry hudební výchovy PdF MU ke Dni učitelů. Vánoční koncert Pedagogické fakulty MU byl rovněž zveřejněn ze záznamu, který byl natočen v prostorách Sálu Konventu Milosrdných bratří v Brně.